

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

ННІ Гідротехнічного будівництва та цивільної інженерії
Кафедра Машинобудування

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з НІП

«30» червня 2025 року

І. Ажаман

РОБОЧА ПРОГРАМА
освітнього компонента – ОК 10
Транспортно-експедиторська діяльність

Освітній рівень	другий (магістерський)			
Галузь знань	J Транспорт та послуги			
Спеціальність (спеціалізація)	J8 Автомобільний транспорт			
Освітньо-професійна програма	Транспортні технології на автомобільному транспорті			
Обсяг освітнього компонента	4,5 кредити ЄCTS (135 академічних годин)			
	Лекції (академічних годин)	Практичні (академічних годин)	Лабораторні (академічних годин)	Самостійна робота (академічних годин)
	30	30	-	75
Індивідуальні завдання	курсова робота			
Форми підсумкового (семестрового) контролю	екзамен			

Робоча програма освітнього компонента «Транспортно-експедиторська діяльність» є основним документом навчально-методичного забезпечення, передбаченим Законом України «Про вищу освіту» (п.12 ч.3.ст.34 та ч.7.ст.35) і розроблена у відповідності до ОПП Транспортні технології на автомобільному транспорті, другого (магістерського) рівня спеціальності (спеціалізації) J8 Автомобільний транспорт

Мова викладання – українська

Розробник(и):

к.т.н., доцент
ст.викладач

Волобуєва Т.В.
Кобзар І.Ю.

УЗГОДЖЕНО

Гарант

Освітньо-професійної програми
Транспортні технології на
автомобільному транспорті

Волобуєва Т.В.

РЕКОМЕНДОВАНО

Науково-методичною комісією
ННІ Гідротехнічного будівництва та
цивільної інженерії

Протокол № 10 від 23.06.2025 р

Голова НМК

Мішутін А.В.

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні кафедри Машинобудування

Протокол № 9 від 28.05.2025 р

Завідувач кафедри

Бондаренко А.Є.

1. Програмні результати навчання

Програмні результати навчання:

РН.09. Досліджувати вплив митних процедур на ефективність транспортних технологій

РН.10. Розробляти і застосовувати сучасні технології транспортно-експедиторського обслуговування.

Диференційовані програмні результати навчання:

знати:

- методологічні основи стратегічного планування транспортно-експедиторської діяльності;
- показники якості транспортно-експедиторської діяльності;
- методи визначення вартості доставки вантажів;
- базисні умови поставки товару;
- транспортні умови договорів купівлі-продажу;
- ринкові механізми формування доходів та економічну ефективність транспортно-експедиційного обслуговування;
- форми та види транспортно експедиційного обслуговування;
- основні системи перевезень;
- закономірності функціонування транспортної системи;

володіти:

- методикою оцінювання економічної ефективності нових видів транспортно-експедиторського обслуговування та ефективність інвестицій;
- методкою вибору оптимального варіанту доставки вантажу.

вміти:

- використовувати правове регулювання внутрішніх та міжнародних перевезень;
- виявляти фактори, які впливають на ефективність транспортування та експедирування;
- здійснювати раціональний вибір технологій виконання послуг та транспортно-експедиційне супроводження різних видів вантажів;
- визначати основні напрямки удосконалення транспортно-експедиційної діяльності;
- здійснювати контроль правильності оформлення транспортної документації; використовуючи нормативно правові документи за допомогою певних методик, в умовах відділу транспорту, вибирати методи і форми контролю за вантажними перевезеннями та здійснювати його виконання

2. Програма освітнього компонента

2.1 Лекції – 30 годин

№ п/п	Назва тем	Кількість годин			
		Форма навчання			
		денна	денна, ск	заочна	заочна, ск
1	2	3	4	5	6
1	Основні положення транспортно-експедиторської діяльності	2	-	0,6	-
2	Нормативно-правове регулювання транспортно-експедиторської діяльності	2	-	0,6	-
3	Організація транспортно-експедиторського обслуговування	4	-	0,4	-
4	Документальне забезпечення перевезень	4	-	0,5	-
5	Організація міжнародних перевезень вантажів	4	-	0,5	-
6	Економічні аспекти транспортно-експедиторської діяльності	4	-	1	-
7	Інформаційні технології у транспортно-експедиторській діяльності	4	-	1	-
8	Якість та безпека транспортно-експедиторського обслуговування	4	-	1	-
9	Ділове спілкування як складова процесу транспортно-експедиторського обслуговування	2	-	0,4	-
Разом		30	-	6	-

2.2 Лабораторні заняття – не передбачено

2.3 Практичні заняття – 30 годин

№ п/п	Назва тем	Кількість годин			
		Форма навчання			
		денна	денна, ск	заочна	заочна, ск
1	2	3	4	5	6
1	Оцінка якості транспортно-експедиторського обслуговування (ТЕО)	8	-	1,5	-
2	Місця розташування розподільчого складу в транспортному вузлі	6	-	1	-
3	Визначення доцільності перевезення вантажів за участю регіональних розподільчих центрів	6	-	1,5	-
4	Визначення потреб населення на транспортно-експедиторське обслуговування (ТЕО)	6	-	1	-
5	Оформлення товарно-транспортної та дорожньої документації	4	-	1	-
Разом		30	-	6	-

2.4 Самостійна робота – 75 годин

№ п/п	Види самостійної роботи	Кількість годин			
		Форма навчання			
		денна	денна, ск	заочна	заочна, ск
1	Робота з літературою	10	-	35	-
2	Закріплення лекційного матеріалу (презентації-довідки, тести)	30	-	45	-
3	Підготовка до практичних занять	5	-	13	-
4	Виконання курсової роботи	20	-	20	-

5	Підготовка до поточного та семестрового контролю	10	-	10	-
Разом		75	-	123	-

3. Тематика індивідуальних завдань

За освітнім компонентом передбачено виконання курсової роботи.

Курсова робота є індивідуальним завданням проектно-конструкторського характеру, який має на меті не лише поглиблення, узагальнення і закріплення знань здобувачів з освітнього компонента, а й застосування їх при вирішенні конкретного фахового завдання і вироблення вміння самостійно працювати з навчальною і науковою літературою, електронно-обчислювальною технікою, використовуючи сучасні інформаційні засоби та технології.

Мета: Обґрунтування оптимального варіанту доставки вантажу на основі техніко-економічного порівняння альтернативних маршрутів і видів транспорту.

Основні етапи:

1. Проаналізувати вихідні умови перевезення.
2. Розробити не менше трьох альтернативних варіантів доставки.
3. Розрахувати техніко-економічні показники.
4. Визначити критерій оптимальності.
5. Обґрунтувати вибір раціонального варіанту.

4. Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «екзамену» за освітнім компонентом «Транспортно-експедиторська діяльність» складає від 60 балів до 100 балів і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
1	2	3	4
Поточний контроль знань:		36	60
в т.ч.:			
- практичні заняття (виконання);	5	10	25
- презентація-доповідь на лекційних заняттях	1-10	26	35
Семестровий контроль знань - екзамен	1	24	40
Разом		60	100

Мінімальний та максимальний рівень щодо оцінювання «курсної роботи» за освітнім компонентом «Транспортно-експедиторська діяльність» складає від 60 балів до 100 балів і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
- Виконання розрахунків	1	45	65
- Оформлення курсової роботи		5	5
- Захист курсової роботи		10	30
Разом		60	100

Перелік екзаменаційних питань:

1. Наведіть які функції виконують транспортні експедитори.
2. Наведіть які вимоги ставляться до транспортного експедитора.
3. Наведіть які документи необхідно оформити для проведення транспортно-експедиторської діяльності.
4. Наведіть які ризики можуть виникнути при здійсненні транспортно-експедиторської діяльності.
5. Наведіть яким чином проводиться оплата за послуги транспортного експедитора.
6. Наведіть як можна стати транспортним експедитором.
7. Наведіть які законодавчі акти регулюють транспортно-експедиторську діяльність.
8. Наведіть які види транспорту використовуються в транспортно-експедиторській діяльності.
9. Наведіть які функції виконують транспортні компанії в логістичних системах.
10. Наведіть які основні принципи і правила експедиторської діяльності.
11. Наведіть якими факторами слід керуватися при виборі експедиторської компанії для співпраці.
12. Наведіть як забезпечується відстеження та контроль вантажів у транспортно-експедиторській діяльності.
13. Наведіть яким чином робиться оптимізація транспортних витрат у логістичних системах.
14. Наведіть які вимоги до звітності та документообігу в транспортно-експедиторській діяльності.
15. Наведіть якими методами можна підвищити ефективність транспортно-експедиторської діяльності в контексті управління логістичними системами.
16. Наведіть які транспортні компанії надають експедиторські послуги на ринку.
17. Наведіть які види транспорту використовуються для доставки вантажів.
18. Наведіть які є тарифи на транспортно-експедиторські послуги.
19. Наведіть як довго зазвичай триває доставка від одного пункту до іншого.
20. Наведіть як вибрати найбільш надійну фірму для організації перевезень.
21. Наведіть які етапи включає в себе розробка технологічного процесу транспортно-експедиторського обслуговування.
22. Наведіть які основні складові обов'язки технолога при підготовці транспортно-експедиторського процесу.
23. Наведіть які кроки потрібно виконати для підвищення ефективності транспортно-експедиторського обслуговування через технологічні інновації.
24. Наведіть які методи технологічного контролю можуть бути застосовані в процесі транспортно-експедиторського обслуговування.
25. Наведіть які виклики можуть виникнути під час розробки технологічного процесу транспортно-експедиторського обслуговування та як їх можна вирішити.
26. Наведіть які критерії слід враховувати під час планування транспортно-

експедиторської діяльності.

27. Наведіть які основні етапи планування транспортних перевезень.

28. Наведіть які аспекти потрібно враховувати при виборі транспортних засобів для експедиції.

29. Наведіть яким чином враховувати фактори та ризики при плануванні транспортного маршруту.

30. Наведіть як можна оптимізувати транспортно-експедиторську діяльність для зменшення витрат.

31. Наведіть які послуги надається в рамках транспортно-експедиторського обслуговування.

32. Наведіть яким чином організується процес транспортно-експедиторського обслуговування.

33. Чи є специфічні вимоги до транспортно-експедиторських компаній?

34. Наведіть як відбувається вибір транспортно-експедиторської компанії для обслуговування.

35. Наведіть як контролюється якість транспортно-експедиторського обслуговування.

36. Наведіть які можливі ризики пов'язані з організацією процесу транспортно-експедиторського обслуговування.

37. Наведіть які вимоги до договору про транспортно-експедиторське обслуговування.

38. Наведіть які стратегії можна використовувати для забезпечення ефективного управління транспортно-експедиторською діяльністю.

39. Наведіть які основні фактори впливу на якість і результативність оперативного управління транспортно-експедиторською діяльністю.

40. Наведіть як можна оптимізувати процес контролю транспортних витрат в експедиторській діяльності.

41. Наведіть як відбувається моніторинг витрат та ефективності управлінської діяльності у транспортно-експедиторській сфері.

42. Що включає в себе оперативне планування та контроль у транспортно-експедиторській сфері?

43. Наведіть яким чином можна оптимізувати витрати при організації транспортно-експедиторського обслуговування?

44. Наведіть які можливі ризики пов'язані з проведенням транспортно-експедиторського обслуговування.

45. Наведіть як впливає конкуренція на прийняття рішень щодо організації процесу транспортно-експедиторського обслуговування.

46. Наведіть які показники ефективності слід враховувати при обґрунтуванні рішень щодо транспортно-експедиторського обслуговування.

47. Наведіть як забезпечити оптимальну логістику у процесі транспортно-експедиторського обслуговування.

48. Наведіть які терміни доставки можна забезпечити.

49. Наведіть які умови оплати вантажоперевезення.

50. Наведіть як часто здійснюється звітність про стан вантажу.

51. Наведіть як відбувається комунікація з клієнтом під час перевезення.
52. Наведіть якими можливостями страхування вантажу володієте.
53. Наведіть які документи необхідні для оформлення вантажу.
54. Наведіть які об'єкти та території потребують забезпечення охорони під час перевезень.
55. Наведіть які конкретні заходи безпеки потрібно вжити під час транспортування цінних вантажів.
56. Наведіть які дозволи або документи необхідні для виконання операції перевезення.
57. Наведіть які ризики можуть виникнути під час процесу перевезень і як їх уникнути.
58. Що робити в разі виникнення непередбачуваних обставин під час транспортування вантажу?
59. Наведіть як забезпечити відстеження вантажу під час перевезення для запобігання втратам чи крадіжкам.
60. Наведіть як визначити оптимальний маршрут для перевезення вантажу з урахуванням часу та витрат.
61. Наведіть які кроки потрібно вжити для забезпечення ефективної координації між всіма учасниками операції перевезення.
62. Наведіть як організувати операцію перевезення товарів на склад.
63. Наведіть як визначити оптимальне місце для розміщення товарів на складі.
64. Наведіть які етапи включає операція прийому товарів на склад.
65. Наведіть як забезпечити правильне збереження товарів на складі.
66. Наведіть які вимоги до операції відвантаження товарів із складу.
67. Наведіть як виконувати операцію інвентаризації товарів на складі.
68. Наведіть які компоненти операції зберігання товарів на складі.
69. Наведіть як планувати і контролювати операцію руху товарів на складі.
70. Наведіть як здійснювати операцію підготовки товарів до відвантаження.
71. Наведіть які основні принципи ефективного управління операціями на складі.
72. Наведіть які консультативні послуги надає ваша компанія в галузі консалтингових операцій.
73. Наведіть які послуги митного брокера включені у ваш пакет послуг.
74. Наведіть які основні аспекти діяльності вашої компанії в сфері консалтингу та митно-брокерських операцій.
75. Наведіть які особливості митних процедур в вашій країні, які варто враховувати при організації бізнесу.
76. Наведіть які переваги може отримати клієнт, скориставшись послугами вашої компанії в сфері консалтингових та митно-брокерських операцій.
77. Наведіть які види фрахтування існують.
78. Наведіть які ризики покриває транспортне страхування.
79. Наведіть як визначити страхову премію для транспортного страхування.
80. Наведіть які основні документи потрібні для укладання договору фрахтування.

81. Наведіть як дізнатися про місцеві публічні транспортні засоби та їх маршрути.
82. Наведіть які документи необхідно оформити для доставки вантажу.
83. Наведіть як правильно скласти та заповнити накладну на вантаж.
84. Наведіть які документи потрібно мати при собі при прийомі вантажу.
85. Наведіть які особливості оформлення доставки вантажу за кордон.
86. Наведіть які штрафні санкції можуть бути за невірне документування доставки вантажів.
87. Наведіть які аспекти важливі при оформленні документів для міжнародної доставки вантажу.
88. Наведіть які документи необхідні для проведення митного оформлення вантажу.
89. Наведіть як правильно скласти та оформити декларацію на вантаж при ввезенні в іншу країну.
90. Наведіть які особливості оформлення та передачі документів при місцевій доставці вантажу.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Нагорний Є.В. Транспортно-експедиторська діяльність / Є.В. Нагорний, Д.В. Ломотько, Н.Ю. Шраменко та ін.: підручник. – Х.: ХНАДУ, 2012. – 352 с.
2. Сорока В. С., Гладковська О. О. Транспортно-експедиційна робота : навчальний посібник / за ред. д-ра економ, наук, професора Е. А. Зіня. Рівне : НУВГП, 2013. 347 с.
3. Транспортно-експедиторська діяльність : навчальний посібник. Вид. 2-ге., переробл. і допов. / Литвиненко С. Л., Габрієлова Т. Ю., Яновський П. О., Нестеренко Г. І. Київ : Кондор-Видавництво, 2016. 184 с.
4. Транспортно-експедиторська діяльність : навчальний посібник / Запара В. М. та ін. Харків : Укр ДУЗТ, 2017. 214 с.
5. Транспортно-експедиторська діяльність: Навч. посібник / В. М. Запара, С. М. Продашук, А. Л. Кравець та ін. – Харків: УкрДУЗТ, 2017. – 214 с., рис. 12, табл. 5. ISBN 978-617-654-026-7

Допоміжні джерела інформації

6. Правила перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні, затверджені наказом Міністерства транспорту України 14.10.97, № 363. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0128-98#Text> (дата звернення 26.12.2020).
7. Закон України «Про транспортно-експедиторську діяльність» № 1955-IV // Відомості Верховної Ради України від 24.12.2004. – 2004. – № 52. – С. 2056. – Ст. 562.
8. Асоціація міжнародних автомобільних перевізників України: [сайт]. URL: <http://www.asmap.org.ua/index.php?langid=1>

9.Закон України «Про транспортно-експедиторську діяльність». Документ 1955-15, чинний, поточна редакція від 03.08.2012 р., підстава 5060

10.Закон України «Про транспорт» № 233/94-ВР // Відомості Верховної Ради України від 20.12.1994. – 1994. – № 51. – Ст. 446 (Зі змінами, внесеними згідно із Законом N 222-VIII (222-19) від 02.03.2015, ВВР, 2015, N 23, ст.158).

11.Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>

12.Міністерство інфраструктури України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=245427227&cat_id=245427156.

13.ІНКОТЕРМС офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати. Ліга Закон / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/FIN3961>.

14.A Practical guide to Shipping & Freight Forwarding: Your key to success in the shipping industry Paperback – December 19, 2019 by Mr Sameer Varun.

15.Freight Forwarder Business Startup: How to Start, Run & Grow a Successful Freight Forwarding Business Paperback – February 2, 2017 by Allen McCarthy.